

POSTANOWIENIE

28 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa W.K.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z 25 marca 2025 r., I ACa 1967/23,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od pozwanego Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz W.K. 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanej niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 sierpnia 2023 roku Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił nieistnienie stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu budowlano - hipotecznego Nr [...] z dnia 21 grudnia 2007 roku zawartej pomiędzy powodem W.K. a Bank1 S.A. w W. - poprzednikiem prawnym pozwanego Bank S.A. w W. i orzekł o kosztach postępowania.

Wyrokiem z 25 marca 2025 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku oddalił apelację pozwanego i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na rozbieżności w orzecznictwie oraz na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych sprowadzających się do wyjaśnienia, czy określenie w umowie kredytu sposobu wypłaty kredytu jest elementem przedmiotowo istotnym (*essentialia negotii*) tej umowy, a także czy w ramach umowy kredytu walutowego w miejsce kursów wymiany walut wynikających z tabel kursowych banku, to jest w zakresie w jakim postanowienia umowy kredytu walutowego i regulaminu do umowy kredytu walutowego (stanowiącego integralną część umowy kredytu walutowego) odsyłają na etapie wypłaty kwot kredytu do kursów kupna walut obowiązujących w banku, może znaleźć zastosowanie kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski.

W odpowiedzi powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnił przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Bliższa analiza skargi kasacyjnej wykazała, że w sprawie nie zachodzą powołane wyżej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przedstawione przez skarżącego kwestie były w ostatnim czasie przedmiotem wielu wypowiedzi Sądu Najwyższego, który szczegółowo i wyczerpująco rozstrzygnął analogiczne zagadnienia.

Po pierwsze należy wskazać, że określenie w umowie sposobu wypłaty kredytu jest jej elementem przedmiotowo istotnym (*essentialia negoti*). W praktyce występują co do zasady cztery rodzaje kredytów: złotowy, walutowy (dewizowy), denominowany i indeksowany. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z 5 marca 2025 r., II CSKP 308/23, kredyt zostanie zakwalifikowany jako kredyt walutowy (dewizowy), jeżeli bank zobowiązany jest do oddania określonej kwoty znaków pieniężnych będących poza krajem prawnym środkiem płatniczym (art. 2 ust. 1 pkt 10 pr. dew.). Co do zasady kredyt taki jest spłacany w walucie, w której został udzielony i wypłacony. Innymi słowy, kredyt walutowy zaciągany jest w walucie obcej, spłata dokonywana jest w walucie obcej i w konsekwencji potwierdzenie salda przez bank także wyrażone jest w walucie obcej. Kredytami walutowymi w przedstawionym rozumieniu nie są więc kredyty, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4a i ust. 3 pr. bank., czyli kredyty denominowane lub indeksowane do walut obcych. Elementem odróżniającym kredyt denominowany lub indeksowany do waluty obcej od klasycznego kredytu złotowego jest to, że wysokość zobowiązania kredytobiorcy uzależniona jest od kursu waluty, do której kredyt jest denominowany lub indeksowany. Kurs jest więc wskaźnikiem waloryzacji zobowiązania kredytobiorcy. Uzasadnione jest zatem traktowanie kredytów denominowanych lub indeksowanych do walut obcych, które spłacane są w tej walucie, jako kategorii odrębnej od kredytów złotych i kredytów walutowych.

W uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), jednoznacznie przesądzono, że w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów. Konsekwencją uznania postanowienia umownego za bezskuteczne jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia, połączona z zasadą związania stron umową w pozostałym zakresie (zob. np. uchwała SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN: z 1 czerwca 2022 r., II CSKP 364/22; z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że najistotniejsze dla rozstrzyganej sprawy problemy prawne zostały już wszechstronnie rozstrzygnięte w ugruntowanym orzecznictwie sądów krajowych i unijnych. W związku z tym przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne i wątpliwości interpretacyjne nie mają waloru nowości i nie mogą przyczynić się do rozwoju prawa.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 7 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]